

GABON

İNŞAAT MALZEMELERİ SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih: Temmuz 2025

Raporu Hazırlayan: Librevil Ticaret Müşavirliği

İçindekiler

Giriş	4
1. Ülke Pazarında İnşaat Malzemeleri Sektörü	6
1.1 İnşaat Malzemeleri Sektörde Üretim	6
1.2 Ortalama Üretici Fiyatları	7
1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler	7
1.4 İnşaat Malzemeleri Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi	8
2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti	8
2.1 İnşaat Malzemeleri Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke (2024).....	8
2.2 İnşaat Malzemeleri Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke (2024).....	9
2.3 İnşaat Malzemeleri Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (2024).....	9
2.4 İnşaat Malzemeleri Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (2024)	10
3. Sektörde Ülkemizden İhracat	10
3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$)	10
4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş	11
4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler	11
4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı	12
4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STK'lar ve İletişim Bilgileri.....	12
4.2.2 İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar.....	13
4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler.....	13
4.4 Sevk Öncesi İnceleme.....	13
4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri	14
4.6 Sektör Firmalarına Hitap Eden ve Gerçekleştirilmesi Planlanan Ticaret Heyetleri	14
4.7 Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler	14
4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi	14
4.9 Sektörde Standartlar	15
4.10 Sektörde Etiketleme	15
4.11 Sektörde Ambalajlama.....	16
4.12 Lojistik	16
4.13 Dağıtım Kanalları.....	17
4.14 E-Ticaret	17
4.15 Tanıtım ve Pazarlama	17
4.16 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler	17

4.17	Sektörde Vergiler	18
4.18	Tarife Dışı Engeller.....	18
5.	Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar	18
6.	Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler	19
7.	İnşaat Malzemeleri Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler.....	19
8.	Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar	20
9.	Genel Değerlendirme.....	20
10.	Yararlı Adresler	22
11.	Kaynakça.....	22

Giriş

Librevil Ticaret Müşavirliği tarafından hazırlanan bu rapor, Gabon'daki inşaat malzemeleri sektörüne yönelik kapsamlı bir pazar analizi sunmayı amaçlamaktadır. Orta Afrika'nın önemli ülkelerinden biri olan Gabon, son yıllarda artan altyapı ve kentleşme yatırımlarıyla inşaat sektörünü kalkınma stratejilerinin merkezine yerleştirmiştir. Bu süreçte, inşaat malzemeleri pazarı büyük ölçüde ithalata dayalı olup, Türk ihracatçıları açısından dikkat çekici fırsatlar barındırmaktadır.

Rapor; Gabon'un inşaat malzemeleri sektöründeki mevcut durumunu, dış ticaret yapısını, başlıca tedarikçi ülkeleri ve Türkiye'nin pazar payını ele almakta; sektörde faaliyet gösteren ithalatçı firmalar, dağıtım kanalları, lojistik koşullar ve pazara giriş stratejileri hakkında yol gösterici bilgiler sunmaktadır. Ayrıca yasal çerçeve, teknik standartlar, tarife dışı engeller ve ihracatçılarımızı bekleyen fırsat ile riskler de detaylı şekilde analiz edilmektedir.

İnşaat malzemeleri sektörü, yapıların inşasında ve donatımında kullanılan çok çeşitli ürün gruplarını kapsayan geniş ve stratejik bir sektördür. Bu raporda sektör, Gabon'un 2024 yılı ithalat verileri dikkate alınarak aşağıdaki GTİP kodlarına sahip ürün gruplarını içerecek şekilde tanımlanmıştır:

- 2520, 2523: *Alçı ve çimento ürünleri*
- 3208, 3210, 3214: *Boya, vernik, emaye ve sıva malzemeleri*
- 3917, 3918, 3922: *Plastik borular, yer kaplamaları, plastikten sıhhi ürünler*
- 4411, 4412, 4418: *Ahşap levhalar, paneller, yer döşemeleri*
- 6802, 6803, 6806, 6809, 6810, 6811: *Taş, alçı ve elyaf esaslı yapı malzemeleri*
- 6904, 6910: *Seramik tuğlalar, lavabolar, klozetler*
- 7003, 7004, 7008, 7019: *Cam levhalar, cam elyaf ürünleri, yalıtım camları*
- 7303, 7304, 7305, 7306, 7307, 7308: *Demir-çelikten borular, bağlantı parçaları ve yapı aksamaları*
- 7317, 7318, 7324, 7326: *Çiviler, vidalar, musluklar ve diğer metal bağlantı elemanları*
- 7408, 7604, 7610, 7615: *Bakır ve alüminyumdan yapı profilleri ve donanımlar*
- 8302, 8301: *Kapı-pencere donanımları, kilitler*
- 8402, 8403: *Kazanlar ve yardımcı ekipmanları*
- 8415, 8428, 8481, 848110: *Klima sistemleri, asansörler, vana ve bağlantı ekipmanları*
- 8536, 854442: *Elektrik devre sistemleri ve kablolar*
- 9405: *Aydınlatma armatürleri*
- 9603: *Temizlik aletleri*
- 4412, 4418, 6810, 6904, 9406: *Prefabrik yapı elemanları ve modüler yapılar*
- 4411, 4412, 6810, 6904, 7019, 8402, 8415: *Yalıtım ve enerji verimliliği sağlayan yapı ürünleri*

Gabon hükümeti, altyapı ve konut projelerine öncelik vermekte; bu çerçevede uluslararası firmalara yatırım teşvikleri, vergi muafiyetleri ve kamu projelerine katılım fırsatları sunmaktadır. Yol, liman, kamu binası ve sosyal konut gibi projeler; çimento, demir-çelik yapı elemanları, seramik, vitrifiye, izolasyon ve tesisat malzemelerine yönelik ithalat ihtiyacını sürekli kılmaktadır. Türkiye'nin ürün kalitesi, rekabetçi fiyat yapısı ve bölgesel lojistik avantajları dikkate alındığında, Gabon inşaat malzemeleri pazarında Türk firmaları için sürdürülebilir ihracat olanakları mevcuttur.

Bu raporda sunulan bilgiler sektöre dair genel bir çerçeve sağlamaktadır. Ancak her firmanın kendi özel koşulları doğrultusunda detaylı pazar araştırması yapması ve gerektiğinde yerel hukuk danışmanları ile pazarlama uzmanlarından destek alması tavsiye edilmektedir. Gabon pazarına girişte

yüz yüze temas, güvene dayalı ilişkiler kurmak ve yerel kültüre duyarlı bir yaklaşım benimsemek, başarılı bir ihracat süreci için kritik önemdedir.

Türk ihracatçılarımıza bu dinamik pazarda başarılar diler, raporun faydalı ve yol gösterici olmasını temenni ederiz.

1. Ülke Pazarında İnşaat Malzemeleri Sektörü

1.1 İnşaat Malzemeleri Sektörde Üretim

Gabon'da inşaat malzemeleri sektörüne yönelik yerli üretim, sınırlı sayıda ürün grubunda ve kısıtlı kapasitede olmakla birlikte, son yıllarda önemli gelişmeler göstermektedir. Özellikle kamu altyapı projelerinin artması ve Özel Ekonomik Bölgelerde üretim yatırımlarının teşvik edilmesi, yerel kapasitenin çeşitlenmesine katkı sağlamıştır.

Başlıca üretim alanları aşağıdaki gibidir:

- Çimento: Gabon'da çimento üretimi, yalnızca CIMAFA Gabon (Ciments de l'Afrique Gabon) tarafından gerçekleştirilmektedir. Fas merkezli Addoha Grubu'na ait olan CIMAFA, Libreville/Owendo bölgesindeki tesislerinde üretim yapmakta ve iç piyasaya yönelik arzın büyük bölümünü karşılamaktadır. Şirket, son yatırımlarla üretim kapasitesini 1,85 milyon ton/yıl seviyesine çıkarmayı hedeflemektedir.
- Hazır beton ve prefabrik elemanlar: Artan şehirleşme ve kamu yatırımları, Gabon'da hazır beton üretimini yaygınlaştırmıştır. Başta Libreville olmak üzere Port-Gentil ve Franceville gibi kentlerde faaliyet gösteren tesisler, inşaat sahalarına transmikserle sevkiyat yapmakta; orta ve büyük ölçekli projelere hizmet sunmaktadır. Ayrıca, çeşitli üreticiler tarafından beton bloklar, kiriş ve kolon elemanları, prefabrik paneller gibi yapı malzemeleri de yerel olarak imal edilmektedir.
- İnşaat demiri ve çelik yapı elemanları: Gabon'da inşaat çeliği üretimi giderek gelişmektedir. Les Aciéries du Gabon ve SOFERGA (Société du Fer Gabonais) gibi firmaların üretim faaliyetleriyle birlikte, başta rebar olmak üzere çeşitli çelik ürünlerin toplam üretim kapasitesi yıllık 120.000 ton düzeyine ulaşmıştır. SOFERGA ayrıca soğuk şekillendirilmiş çelik profiller, galvanizli ürünler, borular ve demir-çelik yapı aksamaları üretmekte; inşaat, metal yapı ve tarımsal ekipman alanlarında faaliyet göstermektedir.
- Ahşap yapı malzemeleri: Ülkenin zengin orman varlığı sayesinde kereste, panel ve marangozluk ürünleri gibi yapı elemanlarının yerel üretimi mümkündür. Özellikle kapı-pencere sistemleri ve iç dekorasyon ürünlerinde orta ölçekli işletmeler faaliyet göstermektedir.
- Briket (beton blok) üretimi: Konut inşaatlarında en yaygın kullanılan yapı elemanlarından biri olan briket, hem organize tesislerde hem de küçük ölçekli yerel üreticiler tarafından üretilmektedir. Çimento esaslı bu bloklar, düşük maliyet ve üretim kolaylığı nedeniyle yaygın olarak tercih edilmektedir.
- Yardımcı ürünler: Sıva, boya, alçı ve bazı yalıtım malzemeleri sınırlı kapasitede yerli üretimle sağlanmaktadır. Ancak kalite ve ürün çeşitliliği açısından ithal ürünlere yönelim sürmektedir.
- Yarı işleme ve montaj amaçlı faaliyetler: Bazı inşaat malzemeleri ülkede üretilmemekle birlikte, ithal edildikten sonra yerel işletmelerde işlenmekte veya montaja hazır hale getirilmektedir. Özellikle alüminyum doğrama, cam işleri, asansör sistemleri, kapı-pencere mekanizmaları gibi ürün gruplarında faaliyet gösteren işletmeler, ithal malzemeleri proje ihtiyacına göre kesim, montaj veya uyarlama işlemlerinden geçirmektedir. Bu tür yarı işlenmiş faaliyetler, sektörde uygulama ve montaj odaklı bir üretim yapısının oluşmasına neden olmaktadır.

Buna karşın; elektrik donanımları, sıhhi tesisat ürünleri, cam ve yalıtım malzemeleri, alüminyum doğrama ve iklimlendirme sistemleri gibi ürünlerde yerli üretim neredeyse bulunmamakta, ithalata tam bağımlılık sürmektedir.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Gabon'da inşaat malzemeleri sektöründe üretici fiyatları, sınırlı üretim kapasitesi, ithal girdilere olan bağımlılık, yüksek enerji ve lojistik maliyetleri nedeniyle genellikle yüksektir. Yerli üretimin küçük ölçekli ve düşük verimli olması, maliyetlerin düşürülmesini zorlaştırmakta; bu da piyasada ithal ürünlerin fiyat/performans avantajını artırmaktadır.

Bu durumu dengelemek amacıyla Gabon hükümeti, 2023 yılı itibarıyla çimento, kum, çakıl ve inşaat demiri gibi temel yapı malzemelerinde azami fiyat uygulaması başlatmıştır. Fiyatların kamu otoritesi tarafından belirlenen seviyenin üzerine çıkması durumunda, idari yaptırımlar öngörülmektedir. Bu uygulamayla inşaat maliyetlerinin kontrol altına alınması ve tüketici üzerindeki baskının hafifletilmesi amaçlanmıştır. Ancak bu politika, üretici kârlılığını azaltarak üretim motivasyonunu düşürmüş, bazı dağıtıcıların piyasadan çekilmesine ve denetimsiz bölgelerde kayıt dışı faaliyetlerin artmasına yol açmıştır.

Bu uygulamayı desteklemek amacıyla Gabon Hükümeti, 17 Ekim 2024 tarihli ve 0646/PM sayılı Başbakanlık Kararnamesi ile fiyatı sabitlenmiş temel tüketim mallarında altı ay süreyle gümrük vergisi ve diğer mali yükümlülükleri askıya almıştır. Bu kapsamda çimento, demir, kum, çakıl gibi inşaat malzemeleri de vergi muafiyetine dahil edilmiştir. Kararın temel amacı, sabit fiyat uygulamasına uyumu kolaylaştırmak ve nihai ürün fiyatlarının kontrol altında tutulmasını sağlamaktır.

Bu tür geçici vergi muafiyetleri kısa vadede piyasayı rahatlatmakla birlikte, uzun vadede sürdürülebilir üretim yatırımları açısından sınırlı etkiye sahiptir. Uygulama süresi sonunda fiyatların yeniden yükselme riski bulunmaktadır.

1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Gabon'da inşaat malzemeleri sektöründe faaliyet gösteren yerli firmalar genellikle küçük ve orta ölçekli olup, bazı kurumsal oyuncular da markette etkin rol oynamaktadır. Bu firmalar ve temsil yapıları, sektörel kapasite ve iş birliği açısından aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Öne Çıkan Yerli Firmalar

- *CIMAF Gabon (Ciments de l'Afrique Gabon)*: Libreville/Owendo'daki tesislerinde çimento üretimini sürdüren Fas sermayeli firma. 2025 itibarıyla kapasiteyi 1,85 milyon ton/yıl seviyesine yükseltmeyi planlıyor.
- *Les Aciéries du Gabon*: Foberd Group'a bağlı olarak inşaat demiri ve diğer çelik yapı malzemeleri üreten yerli firma.
- *SOFERGA (Société du Fer Gabonais)*: Soğuk şekillendirilmiş çelik profiller, galvanizli ürünler, borular ve yapı parçaları üreten, CEMAC bölgesine ihracat yapabilen firmadır.
- *Société des Granulats du Gabon*: Kum, çakıl ve mıcır üretimi yapan agrega tedarikçisi.
- *Les Graviers du Gabon*: Libreville merkezli kum ve çakıl üreticisi, hem perakende hem şantiye teslimatlarında faaliyet gösteriyor.
- *MIA-Seigneurie Gabon (eski PPG Gabon)*: Boya ve vernik üretiminde yerli faaliyet gösteren firma; PPG üretimlerini Océinde çatısı altına alarak devraldı.

Sektörel Temsil ve Örgütlenme

- *FEG (Fédération des Entreprises du Gabon)*: Gabon'un en büyük özel sektör federasyonudur. İnşaat malzemeleri üreticileri de bu kuruluşun üyeleri arasındadır.

- *Gabon Ticaret ve Sanayi Odası (CCIAG): Sektörde yatırım yapan üretici firmaların kayıtlı olduğu ve zaman zaman sektörel toplantıların düzenlendiği resmi kurumdur.*
- *Bölgesel ve alt-sektörel yapılanmalar: Çelik, çimento ve boya gibi alt sektörlerde halen spesifik bir üretici birliği bulunmamakta; üretici firmalar genel federasyon yapıları içinde temsil edilmektedir.*

1.4 İnşaat Malzemeleri Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

Gabon'da inşaat malzemeleri sektörü, hem toptan ithalatçılar hem de yerel perakendeciler aracılığıyla organize olmaktadır. Libreville, Port-Gentil, Franceville ve Oyem gibi büyük şehirlerde çeşitli ölçekte yapı marketler ve malzeme satıcıları faaliyet göstermektedir.

Toptan satış kanalları genellikle ithalatçı-distribütör firmalar aracılığıyla işlemekte olup, bu firmalar çimento, çelik, karo, seramik, boya ve sıhhi tesisat ürünleri gibi kalemleri yurtdışından getirerek inşaat firmalarına ve büyük projelere satış yapmaktadır.

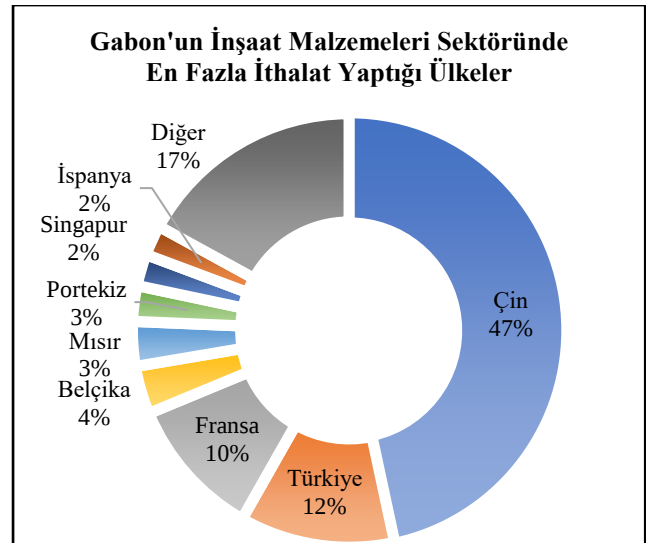
Perakende satış noktaları, bireysel müteahhitler ve küçük ölçekli inşaat işleri için malzeme temin edilen, çoğunlukla şehir merkezlerine yakın alanlarda yoğunlaşmış yapı marketleri veya bağımsız dükkanlardan oluşmaktadır. Bu dükkanlarda çimento, boya, vida, boru, cam, kiremit, kapı gibi çok çeşitli ürünler bulunabilmektedir.

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

2.1 İnşaat Malzemeleri Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke (2024)

	Ülke Adı	İthalat Değeri (Bin \$)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/ Toplam İthalat)
1	Çin	147.196	246.336	46,63
2	Türkiye	36.579	32.514	11,59
3	Fransa	33.233	5.238	10,53
4	Belçika	11.341	3.458	3,59
5	Mısır	10.520		3,33
6	Portekiz	8.360	17.413	2,65
7	Singapur	7.483		2,37
8	İspanya	7.203	34.983	2,28
9	Güney Afrika	6.217		1,97
10	Hindistan	5.205		1,65
	Toplam	315.647		100

Kaynak: Trademap

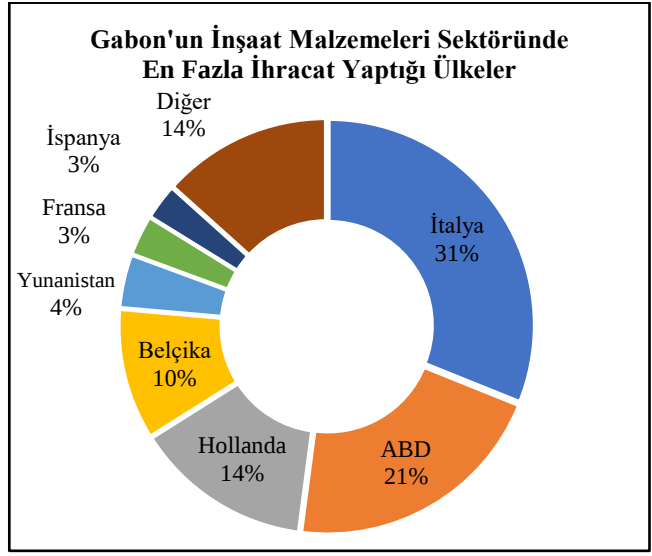

2024 yılında Gabon'un inşaat malzemeleri ithalatı 315,6 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiş, bu da sektörün dışa bağımlılığını açıkça ortaya koymuştur. İthalatın %46,6'sı ve 147,2 milyon dolarlık bölümü Çin'den yapılmış olup, Çin pazarda açık ara lider konumdadır. Türkiye ise 36,6 milyon dolarla ikinci sırada yer almakta ve %11,6 pazar payına sahiptir. Üçüncü sıradaki Fransa'nın ithalat değeri 33,2 milyon dolar olsa da, düşük tonajlı ürünlerle daha çok yüksek katma değerli malzeme ihracatı yaptığı görülmektedir. Çin, Türkiye ve Fransa'nın toplam pazar payı %69 düzeyindedir. Bu yoğunlaşma, arz kaynaklarının sınırlı olduğunu ve Gabon'da yerli üretimin pek çok ürün grubunda yetersiz kaldığını göstermektedir.

2.2 İnşaat Malzemeleri Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke (2024)

	Ülke Adı	İhracat Değeri (Bin \$)	Miktar (ton)	Oran (%)
1	İtalya	24.906	15.107	31,09
2	ABD	16.819		20,99
3	Hollanda	11.204	5.669	13,98
4	Belçika	8.276	3.619	10,33
5	Yunanistan	3.387	2.469	4,23
6	Fransa	2.558	1.300	3,19
7	İspanya	2.272	1.617	2,84
8	Güney Afrika	1.945		2,43
9	Birleşik Krallık	1.860	1.170	2,32
10	Portekiz	1.148	867	1,43
15	Türkiye	413	286	0,52
	Toplam	80.118		100

Kaynak: Trademap

2024 verilerine göre Gabon'un inşaat malzemeleri ihracatı sınırlı düzeyde kalmış, toplam ihracatın büyük bölümü İtalya, ABD ve Hollanda'ya yapılmıştır. Türkiye ise %0,52 payla 15. sırada yer almakta, bu da sektörün ihracat kapasitesinin düşük ve iç pazara yönelik olduğunu göstermektedir.

2.3 İnşaat Malzemeleri Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (2024)

Gümrük Tarife Kodu	Ürün Adı	İthalat (Bin \$)	TR'den İth (Bin \$)	TR'nin İth. Payı (%)
721420	İnşaat demiri (çubuk)	21.910	9.008	41
730890	Çelik yapı parçaları	21.016	2.866	14
730429	Sondaj boruları ve kılıflar	18.504	95	1
690490	Seramik blok ve tuğlalar	16.017	0	0
730619	Petrol veya gaz boru hatlarında kullanılan, demirden kaynaklı borular	15.767	14.086	89
252310	Çimento klinkeri	12.851	2	0
841510	Montajlı klima cihazları	12.029	70	1
730424	Paslanmaz çelik sondaj boruları	8.412	7	0
940690	Prefabrik modüler binalar	7.991	954	12
940542	LED'li aydınlatma armatürleri	6.698	30	0

Kaynak: Trademap

2024 yılı itibarıyla Gabon'un inşaat malzemeleri ithalatında öne çıkan ürünler incelendiğinde, ithalatın büyük ölçüde demir-çelik temelli ürünlere yoğunlaştığı görülmektedir. En fazla ithal edilen ürün grubu, 21,9 milyon dolarlık ithalat değeriyle nervürlü çubuk ve çubuklar (721420) olurken, bunu sırasıyla demir/çelikten yapı parçaları (730890) ve petrol/gaz sondajında kullanılan dikişsiz borular (730429) izlemiştir.

Seramik yer döşeme blokları (690490), çimento klinkeri (252310) ve modüler binalar (940690) gibi ürünler de ithalat sepetinde dikkat çeken diğer kalemlerdir. Bu tablo, Gabon’da hem büyük ölçekli altyapı projeleri hem de konut inşaatları için dışa bağımlılığın sürdüğünü göstermektedir.

Türkiye, Gabon’un inşaat malzemeleri ithalatında bazı ürün gruplarında güçlü bir konuma sahiptir. Özellikle demir borular (GTİP 730619) ithalatında %89’luk payla açık ara lider konumda olan Türkiye, nervürlü demir çubuklarda (721420) %41 ve demir/çelik yapı parçalarında (730890) %14 payla da önemli tedarikçiler arasında yer almaktadır.

2.4 İnşaat Malzemeleri Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (2024)

Gümrük Tarife Kodu	Ürün Adı	İhr. Değeri (Bin \$)	TR’ye İhr. (Bin \$)	TR’ye İhr. Payı(%)
441231	Ağaç levhalardan kontrplak	74.795	413	0,55
441234	İğne yapraklı olmayan ağaçtan ince kontrplak	1.398	0	0,00
441239	İğne yapraklı ağaçtan ince kontrplak	705	0	0,00
854442	1000 V’a kadar bağlantılı elektrik iletkenleri	677	0	0,00
441233	Diğer ince kontrplak levhalar	510	0	0,00
441881	Glulam (lamine yapıştırılmış ahşap)	326	0	0,00
853649	60 V < gerilim ≤ 1000 V olan röleler	288	0	0,00
441210	Yonga levha içermeyen kaplamalı kontrplak	200	0	0,00
441299	Her iki dış katmanı iğne yapraklı ağaç olan lamine ahşap (bambu hariç)	173	0	0,00
441899	Ahşap doğrama parçaları (pencere, çerçeve vb.)	169	0	0,00

Kaynak: Trademap

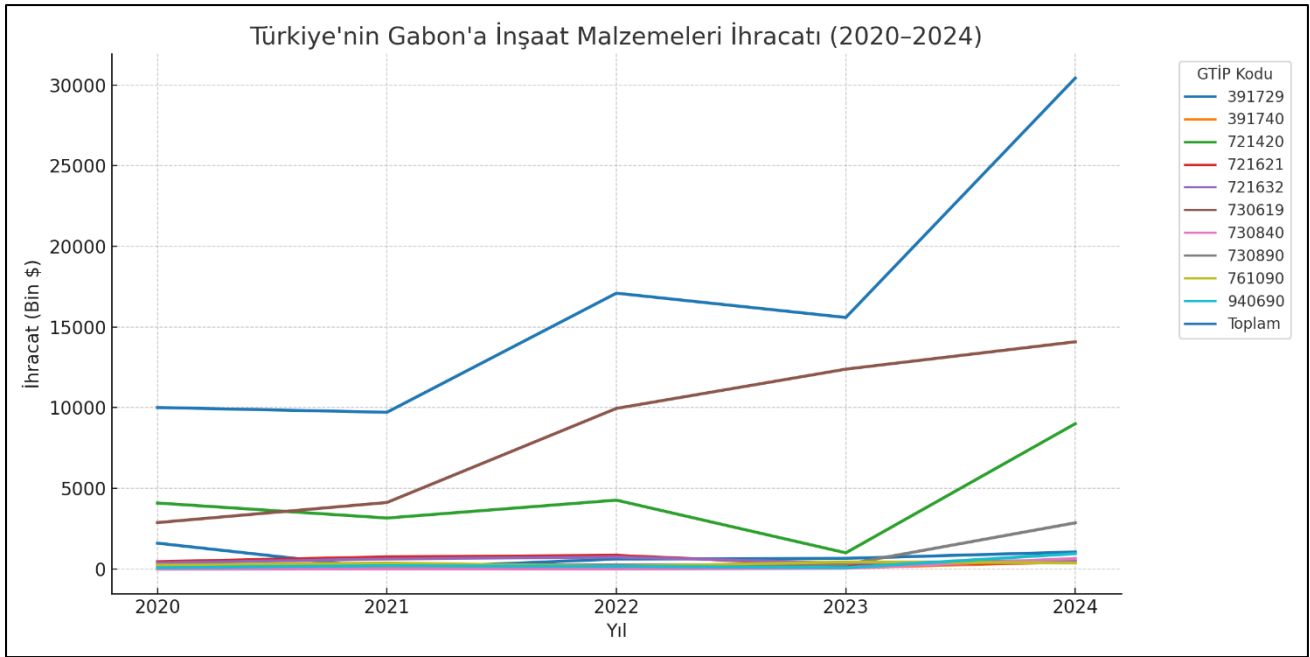
Tabloda, Gabon’un inşaat malzemeleri sektöründe altı haneli GTİP düzeyinde en fazla ihracat yaptığı ürünler listelenmiştir. Listenin büyük kısmını kontrplak ve lamine ahşap gibi ahşap ürünleri oluşturmaktadır.

3. Sektörde Ülkemizden İhracat

3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$)

	Tarife Kodu	Ürün Adı	2020	2021	2022	2023	2024
1	391729	Diğer Plastiklerden Sert Borular ve Hortumlar	1.606	32	625	662	1.059
2	391740	Plastikten Tüp, Boru Ve Hortum Bağlantı Elemanları	44	126	47	72	451
3	721420	Demir/Alaşımsız Çelikten Çubuklar	4.094	3.163	4.272	1.006	9.008
4	721621	Demir veya Alaşımsız Çelikten L Şeklinde Profiller	457	756	851	224	425
5	721632	Demir veya Alaşımsız Çelikten I Şeklinde Profiller;	381	627	748	370	542
6	730619	Demir/çelikten gaz/petrol boru hatlarında kullanılan kaynaklı diğer borular	2.881	4.127	9.957	12.390	14.086
7	730840	Demir/çelik iskeleler, payandalar-tertibat	0	20	14	48	655
8	730890	Demir veya Çelikten Diğer İnşaat-Aksamı	223	280	260	288	2.866
9	761090	Aluminyumdan Diğer İnşaat ve Aksamı	244	375	163	442	382
10	940690	Prefabrik Yapılar; Ahşaptan Olanlar Hariç	83	212	162	91	954
TOPLAM			10.013	9.717	17.099	15.595	30.427

Kaynak: Ticaret Bakanlığı İstatistik Bilgi Sistemi

2020–2024 dönemine ilişkin verilere göre Türkiye’nin Gabon’a inşaat malzemeleri ihracatı istikrarlı bir artış göstermiştir. 2020 yılında 10 milyon dolar olan ihracat değeri, 2024 yılında 30,4 milyon dolara ulaşarak yaklaşık üç kat artmıştır. Bu artışta özellikle “Demir veya çelikten gaz/petrol boru hatlarında kullanılan borular” (GTİP 730619) ile “Nervürlü çubuk ve çubuklar” (GTİP 721420) öne çıkmaktadır. 2024 yılında bu iki kalem toplam ihracatın yaklaşık %76’sını oluşturmuştur. Ayrıca “İskele, kepenk destek elemanları” (GTİP 730840) ve “Demir/çelikten diğer inşaat aksamı” (GTİP 730890) gibi ürün gruplarında da dikkat çekici artışlar yaşanmıştır. Bu veriler, Gabon’un altyapı ve enerji projeleri kapsamında Türkiye menşeli ürünlere olan talebinin arttığını göstermektedir. 2024 yılında kaydedilen yüksek artışta, Türk inşaat firmalarının ülkede üstlendiği projelerin yarattığı girdi ihtiyacının önemli rol oynadığı değerlendirilmektedir.

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Gabon’da inşaat malzemelerine olan talep büyük ölçüde nüfus yoğunluğu, sanayi yatırımları, altyapı projeleri ve özel sektörün faaliyetlerine bağlı olarak şekillenmektedir. Bu çerçevede, aşağıdaki bölgeler inşaat malzemeleri sektörü açısından öne çıkmaktadır:

- **Librevil (Estuaire Eyaleti):** Başkent olmasının yanı sıra, konut ihtiyacının en yoğun olduğu şehir konumundadır. Kamu altyapı projeleri, özel konut ve ofis yatırımları ile birlikte inşaat malzemeleri açısından en büyük tüketim merkezi olarak değerlendirilmektedir.
- **Port-Gentil (Ogooué-Maritime):** Gabon’un petrol endüstrisinin merkezi olan şehirde, özellikle endüstriyel yapıların yenilenmesi ve işçi konutları gibi projeler nedeniyle inşaat faaliyetleri canlıdır.
- **Franceville (Haut-Ogooué):** Ülkenin doğusunda yer alan bu şehir, maden faaliyetleri nedeniyle nüfus çekmekte ve yeni konut/inşaat yatırımlarına ihtiyaç duymaktadır.
- **Nkok Özel Ekonomik Bölgesi:** Librevil’e yakın konumda yer alan bu sanayi bölgesi, yeni fabrika ve tesis inşaatları açısından yüksek potansiyele sahiptir. Endüstriyel yapı malzemeleri için önemli bir hedef pazardır.

- *Lambaréné, Oyem ve Tchibanga gibi bölgesel merkezler:* Kırsal kalkınma ve sosyal konut projeleri kapsamında bu şehirlerde de inşaat malzemelerine olan talebin artması beklenmektedir.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Gabon'da inşaat malzemeleri sektörü, ithalata dayalı yapısıyla organize olmakta ve güçlü distribütör, yapı marketi ve teknik tedarikçi firmalar tarafından yönlendirilmektedir. Pazarda faaliyet gösteren firmaların önemli bir bölümü Lübnan kökenli gruplara aittir; birçok firma aynı sermaye grubunun farklı markaları olarak organize olup, dikey entegrasyon yoluyla hem ithalat hem perakende/toptan satış süreçlerini kontrol etmektedir.

Bu yapıya ek olarak, hükümetin altyapı ve sanayi alanlarında yatırım yapan firmalara sunduğu vergi muafiyetleri ve ithalat teşvikleri, birçok büyük oyuncunun kendi ihtiyaçlarına yönelik inşaat malzemelerini doğrudan ithal etmesini kolaylaştırmakta, bu durum pazardaki bazı tedarikçilerin bypass edilmesine yol açabilmektedir.

Öne çıkan bazı firma ve gruplar aşağıdaki gibidir:

- *Batipius, Mr. Bricolage ve Davum:* Geniş ürün çeşitliliğiyle perakende müşterilere hizmet veren yapı marketlerdir. Özellikle seramik, vitrifiye, boya, sıhhi tesisat ürünleri ve mobilya gibi kalemlerde faaliyet göstermektedirler.
- *Bernabé Gabon ve Sogafric Services:* Profesyonel projelere yönelik teknik ürünler, yapı kimyasalları, donanım ve montaj ekipmanları tedarik etmektedir.
- *Bricorama, Codalec Gabon, Bacorel ve Gabon Diesel:* Farklı ürün gruplarında faaliyet gösteren ve sektöre destekleyici hizmetler sunan firmalardır.
- *Ceca-Gadis Grubu:* Gabon'un önde gelen özel sektör gruplarından biri olup, inşaat sektöründe üç önemli iştirak üzerinden faaliyet göstermektedir: CK2, Sogame Equip ve Matelec.

Bu firmalar, yaygın mağaza ve dağıtım ağları sayesinde özellikle Libreville, Port-Gentil ve Franceville gibi büyük şehirlerde pazarı domine etmektedir. Diğer yandan, yerli üretimin sınırlı oluşu, ithalata bağımlılığı artırmakta; ithalatın doğrudan proje sahipleri ya da yatırımcılar tarafından yapılabilmesi, sektördeki geleneksel dağıtım zincirlerini zaman zaman devre dışı bırakabilmektedir.

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STK'lar ve İletişim Bilgileri

Gabon'da inşaat malzemeleri sektörüne dolaylı olarak katkı sağlayan önemli meslek kuruluşları şunlardır:

- *Gabon Ticaret Odası (CCAIMAG – Chambre de Commerce, d'Agriculture, d'Industrie, des Mines et de l'Artisanat du Gabon):* Gabon'daki ticaret, sanayi, tarım, madencilik ve el sanatları sektörlerini temsil eden en köklü kuruluştur. İş dünyasının çeşitli sektörleriyle ilgili rehberlik, eğitim ve destek hizmetleri sunar. Ayrıca, yabancı yatırımcıların Gabon pazarına girişinde önemli bir temas noktasıdır.

Adres: 12, avenue Augustin Boumah, Nombakele BP: 2234 Libreville, Gabon

Tel: +241 62 43 85 65

E-posta: adgccaimag@gmail.com

İnternet sitesi: cci-gabon.com

- *Gabon İşletmeleri Federasyonu (FEG – Fédération des Entreprises du Gabon):* Gabon'daki özel sektörün çatı kuruluşu olan FEG, sanayi, inşaat, madencilik ve enerji gibi çeşitli

sektörlerde faaliyet gösteren firmaları temsil etmektedir. Ülke ekonomisinin çeşitlendirilmesine yönelik projelerde aktif rol alır ve uluslararası iş birliklerini teşvik eder.

Adres: Immeuble Odyssée, Libreville, Gabon

Tel: +241 11 77 55 95

E-posta: info@lafeg.ga

İnternet sitesi: lafeg.ga

4.2.2 İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

- [Le Pratique du Gabon](#): Gabon'daki şirketler, ithalatçılar ve hizmet sağlayıcıları hakkında kapsamlı bilgi sunan bir iş rehberi platformudur. Bu sitede, farklı sektörlerde faaliyet gösteren firmaların iletişim bilgilerine, faaliyet alanlarına ve hizmet detaylarına ulaşmak mümkündür. İthalatçı firma araştırmalarında başvurulabilecek önemli bir açık kaynak olarak öne çıkmaktadır.

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Gabon'a yapılan inşaat malzemeleri ithalatı, Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu (CEMAC) düzenlemelerine tabidir. Tüm ithalat işlemlerinde ayrıntılı ithalat beyannamesi ile birlikte aşağıda belirtilen belgelerin temini zorunludur:

- *Ticari Fatura*: Satıcı tarafından düzenlenen, ürünün tanımı, miktarı, birim fiyatı ve toplam tutar gibi bilgileri içeren resmi belgedir.
- *Navlun Faturası / Sertifikası*: Taşıma maliyetlerini gösteren belgedir.
- *Konşimento (Bill of Lading)*: Deniz taşımacılığı kullanıldığında zorunludur. Hava yoluyla yapılan taşımalar için Hava Yolu Konşimentosu (Air Waybill) geçerlidir.
- *Paketleme Listesi (Packing List)*: Gönderilen ürünlerin detaylı listesini, boyutlarını ve ambalaj türünü içerir.
- *Elektronik Yük Takip Belgesi (BIETC – Bordereau d'Identification Electronique de Traçabilité des Cargaisons)*: Conseil Gabonais des Chargeurs (CGC) tarafından elektronik ortamda düzenlenen ve tüm deniz yolu ithalatları için zorunlu olan bu belge, ithal ürünlerin izlenebilirliğini sağlar. Ücretlendirme, çıkış ülkesine göre değişmektedir.
- *Sigorta Sertifikası*: Nakliye sırasında oluşabilecek riskleri kapsayan sigorta poliçesi.
- *Menşe Şahadetnamesi (Certificate of Origin)*: Ürünün üretildiği ülkeyi resmi olarak gösterir.
- *Hareket Sertifikası (EUR.1 Formu)*: Avrupa Birliği ülkelerinden gelen ürünler için, tercihli gümrük tarifelerinden yararlanılmasına olanak tanır.
- *Uygunluk Sertifikası (Certificate of Conformity – CoC)*: Özellikle elektrikli ekipmanlar, boya, kimyasal yapı malzemeleri ve sıhhi tesisat ürünleri gibi teknik düzenlemelere tabi inşaat malzemelerinde, ürünlerin Gabon standartlarına uygunluğunu belgelemek üzere zorunlu tutulabilir.
- *Tehlikeli Madde İzin Belgesi*: Yanıcı boya, çözücü, izolasyon köpüğü gibi potansiyel tehlike arz eden yapı kimyasalları için gerekli olabilir.

Bazı ürün gruplarında (örneğin çimento, demir-çelik ürünleri gibi) dönemsel olarak ithalat kısıtlamaları veya koruyucu vergi uygulamaları gündeme gelebilmektedir. Bu nedenle ithalat öncesinde güncel düzenlemelerin Gabon Gümrük Genel Müdürlüğü (DGDDI) veya Conseil Gabonais des Chargeurs (CGC) nezdinde teyit edilmesi önem taşımaktadır.

4.4 Sevk Öncesi İnceleme

1 Ocak 2021'den itibaren "Gabon Uygunluk Değerlendirme Programı" (PROGEC) kapsamındaki ithal mallara uygunluk değerlendirme sertifikası eşlik etmelidir. 01-24 arasındaki GTİP

fasılları ve 30 numaralı GTİP faslında bulunan ürünler ile FOB değeri 1.000 Euro'dan düşük ithalatlar bu karardan muaftır.

Gabon Standardizasyon Ajansı (AGANOR), dört uluslararası şirketi uygunluk sertifikasyonu için yetkilendirmiştir: Intertek, Cotecna, SGS, Bureau Veritas.

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri

Ülkede inşaat malzemeleri sektörünü ilgilendiren güncel bir fuar bulunmamaktadır.

4.6 Sektör Firmalarına Hitap Eden ve Gerçekleştirilmesi Planlanan Ticaret Heyetleri

Gabon'da doğrudan inşaat malzemeleri sektörüne odaklanan ve yakın dönemde gerçekleştirilmesi planlanan bir ticaret heyeti organizasyonu bulunmamaktadır. Ancak, sektörde faaliyet gösteren Türk firmaları için farklı platformlar iş birliği olanakları sunmaktadır.

Bu kapsamda, DEİK Türkiye-Gabon İş Konseyi tarafından zaman zaman düzenlenen iş heyeti ziyaretleri, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin gelişmesine katkı sağlamakta; yapı malzemeleri, dekorasyon ürünleri ve teknik ekipmanlar alanında faaliyet gösteren firmalara yerel pazarla doğrudan temas imkânı sunmaktadır.

Buna ek olarak, Türkiye-Afrika İş ve Ekonomi Forumu gibi bölgesel etkinliklerde Gabonlu iş insanlarıyla kurulan bağlantılar, inşaat malzemeleri sektöründe yeni ihracat fırsatları yaratmaktadır. Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda ihracatçı birlikleri tarafından organize edilen sektörel ticaret heyetleri ve alım heyeti programları, Türk yapı malzemeleri üreticileri için Gabon pazarına açılan önemli kanallardan biri olmayı sürdürmektedir.

Firmaların, DEİK, İhracatçı Birlikleri ve Ticaret Bakanlığı'nın ilgili birimlerinin duyurularını takip ederek, Gabon'daki potansiyel alıcılarla temas kurmalarına imkân verecek organizasyonlara katılım sağlamaları tavsiye edilmektedir.

4.7 Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Gabon'daki kamu projeleri ve ihaleler, resmi platformlar üzerinden duyurulmaktadır. Resmi ihalelere şu kanallar aracılığıyla ulaşmak mümkündür.

- Gabon Kamu Alımları Genel Müdürlüğü: <https://www.lejimp.ga/avis-liste>
- L'Union Gazetesi

Ülkede Afrika Kalkınma Bankası ve Dünya Bankası tarafından finanse edilen projelere ise aşağıdaki linkler aracılığıyla ulaşmak mümkündür:

- Afrika Kalkınma Bankası Projeleri: <https://www.afdb.org/en/projects-and-operations/procurement>
- Dünya Bankası Projeleri: https://projects.worldbank.org/en/projects-operations/projects-list?lang=en&countrycode_exact=GA&os=0

4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Gabon, Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu (CEMAC - Communauté Économique et Monétaire de l'Afrique Centrale) üyesidir ve bu çerçevede ortak bir dış ticaret politikası uygulamaktadır.

Gabon'un tercihli ticaret anlaşmaları ağırlıklı olarak bölgesel anlaşmalar üzerinden şekillenmektedir:

CEMAC (Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu): Gabon, CEMAC üyesi olarak Kamerun, Çad, Orta Afrika Cumhuriyeti, Kongo Cumhuriyeti ve Ekvator Ginesi ile gümrük birliği içindedir. Bu ülkeler arasında ticarete gümrük vergisi uygulanmaz.

AfCFTA (Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi): Gabon, Afrika içi ticaretin artırılmasını hedefleyen AfCFTA anlaşmasına taraf ülkelerden biridir. Bu anlaşma, ilerleyen yıllarda Afrika ülkeleriyle ticarete tarifelerin azaltılması açısından önem taşımaktadır.

AB ile Ekonomik Ortaklık Anlaşması (EPA): Gabon, Afrika, Karayipler ve Pasifik (AKP) ülkeleri ile Avrupa Birliği arasında imzalanan EPA kapsamında, AB pazarına gümrüksüz erişim hakkına sahiptir.

Gabon ile Türkiye arasında doğrudan bir Serbest Ticaret Anlaşması (STA) bulunmamaktadır. İki ülke arasındaki ticaret, genel gümrük tarifeleri kapsamında yürütülmektedir. Ancak, iki ülke arasında ticaretin geliştirilmesine yönelik ekonomik işbirliği anlaşmaları bulunmaktadır. Gabon'un CEMAC üyesi olması nedeniyle, Türkiye'den Gabon'a yapılacak ihracatta bölgesel düzenlemelere dikkat edilmesi önemlidir.

4.9 Sektörde Standartlar

Gabon'da inşaat malzemeleri sektöründe geçerli olan standartlar, büyük ölçüde Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu (CEMAC) düzenlemelerine ve uluslararası kalite normlarına dayanmaktadır. Özellikle CE (Conformité Européenne), ISO (International Organization for Standardization) ve AFNOR (Association Française de Normalisation) gibi uluslararası standartlar, hem ithal edilen ürünler hem de yerli üretim açısından referans alınmaktadır.

İnşaat malzemeleri ithalatı ve üretimi açısından dikkat edilmesi gereken başlıca standartlar şunlardır:

- *Uygunluk Sertifikası (Certificate of Conformity – CoC):* Çimento, demir-çelik ürünleri, boya, sıhhi tesisat malzemeleri, cam ve alüminyum sistemleri gibi ürünlerin güvenlik, sağlık ve teknik düzenlemelere uygunluğunu belgeleyen CoC, ithalat işlemlerinde sıklıkla talep edilmektedir.
- *CEMAC Teknik Standartları:* Özellikle yapı güvenliği, yangın yönetmeliği, su yalıtımı ve elektrik tesisatı gibi alanlarda ortak bölgesel kriterler geçerlidir.
- *Elektrik ve Güvenlik Standartları:* Elektrikli inşaat malzemeleri (örneğin aydınlatma sistemleri, asansör ekipmanları) için IEC ve ISO standartlarına uygunluk aranmaktadır.
- *Çevre ve Sağlık Standartları:* Boya ve yapıştırıcı gibi kimyasal ürünlerde uçucu organik bileşik (VOC) içeriği ve çevreye etkiler açısından ISO 14001 çevre yönetim sistemine uygunluk önem taşımaktadır.

İthalatçılar ve yerel distribütörler, Gabon Gümrük Genel Müdürlüğü (DGDDI) ve Gabon Standardizasyon Ajansı (AGANOR) tarafından belirlenen düzenlemeleri takip etmeli, ürün belgelerini ithalat öncesinde kontrol etmelidir.

4.10 Sektörde Etiketleme

Gabon'da inşaat malzemeleri ithalatında geçerli olan etiketleme kuralları, büyük ölçüde CEMAC (Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu) düzenlemeleri ile uluslararası standartlara dayanmaktadır. Bu kapsamda, ithal edilen ürünlerin ambalaj veya ürün üzerindeki etiketlerinde aşağıdaki bilgilere yer verilmesi gerekmektedir:

- Fransızca etiket kullanımı zorunludur; İngilizce gibi ikinci bir dilin eş zamanlı kullanımı ise teşvik edilmektedir.
- Etiketle bulunması gereken başlıca bilgiler:

- Ürünün adı ve tanımı
- Marka ve model (varsa)
- Üretici veya ithalatçı firmanın adı ve iletişim bilgileri
- Menşe ülke bilgisi (örneğin: *Fabriqu  en Turquie / Made in Türkiye*)
- Teknik  zellikler ( rne in:  l   birimi, malzeme türü, standart referansları)
- Uygunluk beyanı veya sertifika kodu (CE, ISO vb.)
- Kullanım veya montaj talimatlarına yönlendirme (varsa)

Bazı  r n gruplarında — rne in  imento, boya, yapıştırıcı, elektrikli montaj parçaları—  retim tarihi, son kullanma tarihi, parti numarası ve uyarı sembolleri gibi ilave bilgiler de gerekebilir.

 r n etiketlerinin eksiksiz ve doğru olması, gümrük işlemlerinin sorunsuz yürütülmesi ve t ketic  güvenliği açısından önem taşımaktadır. Ayrıca, bazı ürünlerde AGANOR (Gabon Standardizasyon Ajansı) tarafından tanınan sertifikalara atıf yapılması da tavsiye edilmektedir.

4.11 Sektörde Ambalajlama

Gabon’a yönelik inşaat malzemeleri ithalatında ambalajlama, hem ürünlerin taşıma sırasında hasar görmesini önlemek hem de gümrük ve  evre düzenlemelerine uygunluğu sağlamak açısından önem taşımaktadır.

 thal edilen ürünlerin ambalajlanmasında dikkat edilmesi gereken başlıca hususlar şunlardır:

- Dış ambalaj, taşıma koşullarına dayanıklı olmalı; özellikle demir- elik ürünler, seramik, cam gibi kırılabilir veya ağır yapı malzemeleri için sağlam koruyucu paketleme yapılmalıdır.
- Ahşap palet kullanılması durumunda, ambalajın ISPM 15 standardına uygun olarak fümigasyon işleminde geçirilmiş olması ve ilgili işaretin taşıması zorunludur.
- Ambalaj üzerinde ürün bilgileri, GT P kodu, menşe ülke, net ve brüt ağırlık, koli sayısı, taşıma talimatları gibi bilgiler açıkça belirtilmelidir.
- Geri dönüştürülebilir ve  evre dostu ambalaj malzemelerinin tercih edilmesi, çevresel sürdürülebilirlik açısından teşvik edilmektedir.
- Özellikle kimyasal içerikli malzemeler ( rne in boya, yapıştırıcı) için sızdırmaz, tehlikeli madde yönetmeliklerine uygun ambalaj kullanılmalı; taşıma ve depolama esnasında güvenlik riskleri en aza indirilmelidir.

Ambalajlama, aynı zamanda ürünlerin ithalat sürecinde BIETC belgesi başvurusunda sunulan bilgilerle uyumlu olmalıdır.

4.12 Lojistik

Gabon’da inşaat malzemeleri sektörü için lojistik süreçleri, büyük ölçüde deniz yolu ta ımacılı ı üzerinden yürütülmektedir. Özellikle ağır, hacimli ve dayanıklı ürün gruplarından oluşan inşaat malzemeleri sektörü için denizyolu, maliyet ve kapasite açısından en uygun seçenek olarak öne çıkmaktadır.

Librevil ve Port-Gentil limanları, ithalatın büyük kısmının giriş noktasıdır. Bazı hacimli sevkiyatlar, konteynerlerin daha düşük maliyetle elle lenebildi i Owendo Limanı üzerinden gerçekleştirilmektedir. Limandan  lke içi dağıtım ise çoğunlukla kara yolu ile yapılmaktadır; Transgabonais demiryolu ise sınırlı y k ta ımacılı ı kapasitesi nedeniyle inşaat malzemeleri lojisti inde ikincil öneme sahiptir

Türkiye ile Gabon arasındaki düşük sefer sıklığı (frekans) ve uzun mesafe nedeniyle ortalama teslimat süresi 40-45 günü bulmaktadır. Şubat 2025 itibarıyla uluslararası bir taşıma şirketinden İstanbul'dan Librevil'e deniz yoluyla yapılan sevkiyatlarda 40'lık bir konteyner için yaklaşık ücretinin 5.200 USD olduğu bilgisi alınmıştır.

4.13 Dağıtım Kanalları

Gabon'da inşaat malzemeleri sektörü büyük ölçüde ithalata dayalıdır ve ürünler genellikle ithalatçı firmalar, toptancılar ve perakende satış noktaları aracılığıyla pazara sunulmaktadır. İthalatçılar aynı zamanda bayi veya perakendeci olarak faaliyet gösterebilmekte, iç bölgelere dağıtım ise bayilik sistemiyle sağlanmaktadır.

Kentsel alanlarda perakende mağazalar nihai tüketiciye hizmet verirken, büyük ölçekli projelerde müteahhit firmalar doğrudan ithalat yapmayı tercih edebilmektedir. Bazı firmalar ise kendi yapı projeleri için ihtiyaç duydukları malzemeleri doğrudan tedarik ederek iç pazardaki dağıtım zincirine dahil olmadan faaliyet göstermektedir.

4.14 E-Ticaret

Gabon'da e-ticaret sektörü, internet erişiminin artması ve dijital platformların yaygınlaşmasıyla birlikte gelişim göstermekte; ancak inşaat malzemeleri gibi hacimli ve teknik ürünler açısından e-ticaretin rolü oldukça sınırlı kalmaktadır.

Ülkede e-ticaret platformları daha çok ürün tanıtımı ve fiyat bilgisi edinme amacıyla kullanılmakta, satın alma işlemleri ise çoğunlukla fiziksel mağazalar veya doğrudan ticaret yoluyla gerçekleşmektedir. Facebook, WhatsApp ve Instagram gibi sosyal medya platformları özellikle küçük ölçekli işletmeler tarafından sipariş alma ve iletişim aracı olarak kullanılmaktadır. E-ticaret üzerinden yapılan ithalat işlemleri, genel gümrük mevzuatına tabi olup ayrı bir kolaylık veya muafiyet bulunmamaktadır.

Mevzuat düzeyinde e-ticarete özgü kapsamlı bir düzenleme olmamakla birlikte genel ticaret ve tüketici koruma hükümleri geçerlidir. DHL, FedEx gibi global lojistik firmalarının ülkede hizmet vermesine karşın, inşaat malzemeleri gibi büyük ve ağır ürünler için e-ticaret kanalı üzerinden etkin bir tedarik mekanizması henüz oluşmamıştır.

4.15 Tanıtım ve Pazarlama

İnşaat malzemeleri sektöründe etkili bir tanıtım ve pazarlama stratejisi geliştirmek için Gabon'un ithalata dayalı yapısı, Fransızca konuşulan bir ülke olması ve karar alma süreçlerinin büyük ölçüde distribütörler, müteahhit firmalar ve kamuya bağlı yatırım projeleri etrafında şekillenmesi göz önünde bulundurulmalıdır. Ürün tanıtımlarında Fransızca içerik üretimi, yerel dağıtım ağlarıyla doğrudan temas, numune ürün sunumu ve birebir görüşmeler gibi yöntemler öne çıkmaktadır. Ayrıca, ticaret fuarları, sektör toplantıları, teknik sunumlar ve yerel medya kanalları üzerinden görünürlük sağlanması, marka bilinirliğini artırmak açısından faydalı olacaktır. Dijital pazarlama araçlarının etkinliği sınırlı olsa da, sosyal medya ve çevrim içi kataloglar destekleyici unsurlar olarak değerlendirilebilir.

4.16 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Gabon'da inşaat malzemeleri alanında alıcı tercihlerinde kalite, dayanıklılık, iklim koşullarına uygunluk ve fiyat-performans dengesi belirleyici olmaktadır. Yüksek nem ve sıcaklık gibi çevresel etkenler nedeniyle özellikle paslanmaz, küf tutmayan ve uzun ömürlü malzemeler tercih edilmektedir. Son yıllarda estetik unsurların da önem kazanmasıyla seramik, boya ve dekoratif malzeme tercihlerinde çeşitlilik artmıştır. Ayrıca, büyük ölçekli inşaat projelerinde zaman ve maliyet baskısı

nedeniyle montaja hazır sistemler ve modüler ürünlere ilgi artmaktadır. Çevre dostu, enerji tasarrufu sağlayan ve sürdürülebilir malzeme kullanımı ise henüz yaygın olmasa da, küresel eğilimlerin etkisiyle yavaş yavaş gündeme gelmektedir.

4.17 Sektörde Vergiler

Gabon'da inşaat malzemeleri ithalatında uygulanan vergi oranları, ürünün niteliğine ve GTİP numarasına göre değişmekte olup genellikle %10 ila %30 arasında seyretmektedir; özellikle seramik, vitrifiye, boya ve demir-çelik gibi ürün gruplarında yüksek oranlar söz konusudur. CEMAC (Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu) üyesi ülkelerden yapılan ithalatla ise gümrük vergisi uygulanmamaktadır.

Gümrük vergisinin yanı sıra ithal edilen malın gümrük kıymeti üzerinden hesaplanan

- % 0,4 oranında topluluk entegrasyon vergisi (CCI),
- % 0,05 oranında OHADA stopajı,
- % 0,2 oranında olan Afrika Birliği'ne katkı payı (Afrika Birliği üyesi olmayan ülkelerden gelen mallar için) da bulunmaktadır.

Katma Değer vergisi (TVA – Taxe sur la Valeur Ajoutée): Ülkede genel KDV oranı %18'dir. Öte yandan, temel tüketim malları arasında yer alan bazı yapı malzemeleri için 17 Ekim 2024 tarihli 0646/PM sayılı Kararname kapsamında uygulanan vergi ve KDV muafiyeti, altı ay daha uzatılmıştır.

4.18 Tarife Dışı Engeller

Gabon'da inşaat malzemeleri ithalatında doğrudan bir tarife dışı engel bulunmamakla birlikte, uygulamada bazı bürokratik ve operasyonel güçlükler yaşanabilmektedir. AGANOR (Agence Gabonaise de Normalisation) tarafından belirlenen teknik düzenlemelere uygunluk gereği, ithal ürünler için Uygunluk Sertifikası (Certificate of Conformity – CoC) zorunludur. Söz konusu belgenin eksik ya da geç temin edilmesi durumunda, gümrük işlemleri ciddi şekilde gecikebilmektedir. Ayrıca, deniz yolu ile yapılan ithalatlarda yükleme öncesinde elektronik kargo takip belgesi olan BIETC'nin alınması zorunludur. Fransızca etiketleme ve belgelerin bu dilde düzenlenmesi gerekliliği ile birlikte, Owendo Limanı'ndaki yoğunluk, boşaltma süreçlerinin yavaş ilerlemesi ve Transgabonais Demiryolu hattında zaman zaman yaşanan aksaklıklar da lojistik süreçlerde gecikmelere yol açabilmektedir.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar

Gabon pazarında inşaat malzemeleri sektöründe faaliyet gösteren Türk ihracatçıları için çeşitli fırsatlar mevcuttur:

- *Altyapı ve Konut Projeleri:* Hükümetin sosyal konut, hastane, okul ve yol inşaatları gibi kamu projelerine öncelik vermesi, çimento, demir-çelik ürünleri, seramik, vitrifiye, boya ve cam gibi yapı malzemelerine yönelik talebi canlı tutmaktadır.
- *Özel Sektör Yatırımlarındaki Artış:* Başta Libreville ve Port-Gentil olmak üzere kentsel alanlarda devam eden özel konut, ticaret ve otel projeleri; kaliteli ve estetik yapı malzemelerine olan ilgiyi artırmaktadır.
- *Yerel Üretimin Sınırlı Olması:* Çoğu yapı malzemesi ithalat yoluyla temin edilmekte olup, yerel üretimin düşük olması ithalatçıları için önemli bir pazar fırsatı sunmaktadır.
- *CEMAC Bölgesine Açılım İmkânı:* Gabon'un CEMAC üyesi olması, bu ülkeden bölgedeki diğer pazarlara (Kamerun, Kongo, Çad vb.) gümrüksüz erişim sağlayarak Türk firmaları için
- *Devlet Teşvikleri:* Gabon hükümetinin yatırımcılara yönelik vergi muafiyetleri ve ithalat kolaylıkları, ithalatçı firmalarla işbirliği yapan tedarikçiler için dolaylı faydalar yaratmaktadır.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler

Gabon’da inşaat malzemeleri sektörüne ihracat yapmayı planlayan Türk firmaları açısından bazı riskler ve zorluklar söz konusudur:

- *Ekonomik Dalgalanmalar:* Gabon ekonomisinin petrol gelirlerine bağımlı yapısı, kamu projelerinde bütçe kısıtlarına ve inşaat faaliyetlerinde yavaşlamalara neden olabilmektedir.
- *Siyasi Belirsizlik Riski:* 2023 yılında yaşanan siyasi değişim sonrası istikrar yeniden sağlanmış olsa da, benzer gelişmelerin tekrarı yatırımcı güvenini etkileyebilir.
- *Yüksek Rekabet:* Pazarın uzun süredir yerleşik tedarikçileri olan Fransa, Çin ve Fas gibi ülkeler güçlü bir konuma sahiptir. Çin menşeli ürünlerin düşük fiyat avantajı, rekabeti zorlaştırmaktadır.
- *Dil ve İletişim Engelleri:* Fransızca, iş ve ticari işlemlerde zorunlu dil konumundadır. Bu durum, iletişim ve tanıtım materyallerinde yerel dile uyum ihtiyacını artırmaktadır.
- *Satış Sonrası Destek Beklentisi:* Yerel müşteriler, özellikle boya, seramik ve yapı kimyasalları gibi ürünlerde teknik destek ve garanti koşullarına önem vermektedir. Bu hizmetleri sunamayan firmalar pazarda kalıcılık sağlamakta zorlanabilir.
- *Lojistik Maliyetler ve Gecikmeler:* Türkiye ile Gabon arasındaki düşük taşıma frekansı, yüksek navlun ücretleri ve limanlardaki operasyonel aksamalar teslimat sürelerini uzatmakta ve maliyetleri yükseltmektedir.

7. İnşaat Malzemeleri Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Gabon pazarında Türk inşaat malzemeleri ihracatçılarının etkinliğini artırmak ve uzun vadeli ticari ilişkiler kurmak için çeşitli stratejiler geliştirmeleri gerekmektedir. Aşağıda bu doğrultuda bazı temel öneriler sunulmuştur:

- *Gabon’u Bölgesel Bir Ticaret Üssü Olarak Değerlendirme:* Gabon, küçük iç pazarına rağmen CEMAC ve ECCAS gibi bölgesel entegrasyonlara üyeliği sayesinde çevre ülkelere ihracat için stratejik bir merkez konumundadır. Gabon’da kurulacak lojistik merkezler veya depo yapılanmaları, Kamerun, Kongo Cumhuriyeti ve Ekvator Ginesi gibi pazarlara erişimi kolaylaştırabilir.
- *Yerel Ortaklıklar ve Distribütörlük Anlaşmaları:* Sektörde güçlü dağıtım ağlarına sahip yerel firmalarla iş birliği yapılması, hem pazara giriş sürecini hızlandırmakta hem de müşteri güvenini artırmaktadır.
- *Fransızca Tanıtım ve Pazarlama Materyalleri Kullanımı:* Ürün katalogları, broşürler ve teknik veriler başta olmak üzere tüm tanıtım materyalleri Fransızca hazırlanmalı, web sitelerinde Fransızca dil desteği mutlaka sunulmalıdır.
- *Ürün Kalitesi ve Standartlara Uyum:* Gabon’da uygunluk belgesi (CoC) zorunludur. Türk ürünlerinin CE, ISO gibi uluslararası standartlara uygunluğu öne çıkarılmalı; kalite ve dayanıklılık vurgulanmalıdır.
- *Fiyat ve Ödeme Koşullarında Esneklik:* Çin ve Hindistan gibi ülkelerle fiyat bazlı rekabetin yoğun olduğu pazarda, uygun fiyatlandırma stratejileri, rekabetçi navlun teklifleri ve esnek ödeme koşulları firmalar için avantaj sağlayacaktır.
- *Satış Sonrası Hizmet Yaklaşımı:* Özellikle teknik malzemelerde satış sonrası destek, müşteri memnuniyetinde belirleyici rol oynamaktadır. Yedek parça erişimi ve saha desteği sunulmalıdır.
- *Lojistik Planlama:* Uzun teslimat süreleri ve yüksek taşıma maliyetleri göz önüne alınarak sevkiyatlar iyi planlanmalı, bölgesel depolama ve gümrükleme süreçleri optimize edilmelidir.

- *Pazar Ziyaretleri ve Yüz Yüze Temas:* Gabon’a düzenlenecek iş seyahatleri ve fuar katılımları, hem pazar dinamiklerinin daha iyi anlaşılmasını sağlamakta hem de yerel iş çevreleriyle doğrudan temas kurarak güven ortamı oluşturmaktadır. Yüz yüze görüşmeler, iş ilişkilerini kalıcı hale getirmede oldukça etkilidir.
- *Ticari Güvenlik:* Akreditif, banka teminatı ve ihracat sigortası gibi güvenli ödeme araçları tercih edilmeli, yerel mevzuat konusunda danışmanlık alınmalıdır.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

İnşaat malzemeleri sektöründe Gabon pazarına açılmayı hedefleyen ihracatçılarımız açısından, Ticaret Bakanlığımızın Gabon ülke sayfasında yer alan raporlar, sunumlar ve analizlerin düzenli olarak incelenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu kaynaklar, pazara ilişkin güncel bilgilere ulaşma ve stratejik karar alma süreçlerini desteklemektedir.

Bunun yanı sıra, Bakanlığımızın internet sitesi üzerinden erişilebilen “Müşavire Danışın” uygulaması sayesinde firmalarımız, doğrudan Ticaret Müşavirliklerimizle temas kurarak güncel ticaret fırsatları, pazar koşulları ve ithalat prosedürleri hakkında bilgi edinebilmektedir.

Ülkede gerçekleştirilen uluslararası ihaleler ile yerel firmalardan gelen satın alma talepleri, Librevil Ticaret Müşavirliğimiz tarafından düzenli olarak takip edilmekte ve Ticaret Bakanlığı Dış Talepler Bülteni aracılığıyla kamuoyuna duyurulmaktadır.

Ayrıca, ihracatçılarımıza kapsamlı dijital içerik sunan “Kolay İhracat Platformu”, Gabon gibi hedef pazarlara yönelik detaylı pazar analizleri, sektör raporları ve ticaret verileri sağlamaktadır. Platform, pazara giriş stratejileri oluşturma, maliyet hesaplama, hedef ülke karşılaştırması ve mevzuat konularında firmalarımıza yol gösterici bir rehber niteliğindedir.

9. Genel Değerlendirme

Gabon’daki inşaat malzemeleri sektörü, ithalata dayalı yapısı ve artan altyapı yatırımları sayesinde Türk ihracatçıları açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Kamu ve özel sektör tarafından yürütülen konut, yol, liman ve sanayi tesisi projeleri; seramik, vitrifiye, çimento, demir-çelik ürünleri, boya, izolasyon ve tesisat malzemeleri gibi ürünlere olan talebi artırmaktadır.

Gabon’un inşaat malzemeleri ithalatında Türkiye, %11,6’lık payla Çin’in ardından ikinci sırada yer almakta ve 2024 yılı itibarıyla ülkeye yapılan ihracat 30 milyon doları aşmıştır. Bu güçlü ticaret performansı, Türk ürünlerinin fiyat-kalite dengesinde rekabetçi olduğunu ve pazarda istikrarlı bir büyüme sergilediğini ortaya koymaktadır. Özellikle demir-çelik borular, prefabrik yapılar ve inşaat çubukları gibi kalemlerde Türkiye öne çıkmaktadır.

İnşaat sektöründe faaliyet gösteren Gabonlu firmaların büyük bölümü, ithalatçı-distribütör yapıdadır ve bazıları büyük market zincirlerine veya sanayi gruplarına bağlıdır. Bu nedenle, yerel alıcılarla doğrudan iletişim kurmak, güven ilişkisi inşa etmek ve ihtiyaçlara özel çözümler sunmak kritik önemdedir. Ülkedeki yaygın Fransızca kullanımı, tanıtım materyallerinin ve teknik dokümanların bu dilde hazırlanmasını gerekli kılmaktadır.

Pazardaki dalgalanmalara rağmen, Gabon hükümetinin altyapı odaklı kalkınma politikaları ve inşaat yatırımlarına yönelik vergi muafiyetleri, Türk firmalarının avantajlı konumlanmasını desteklemektedir. Ayrıca, Gabon’un CEMAC üyeliği sayesinde çevre ülkelere gümrüksüz erişim imkânı sunması, ihracatçılarımıza bölgesel bir üs kurma fırsatı da sağlamaktadır.

Başarılı bir pazar girişi için yerel aktörlerle iş birlikleri kurulmalı, pazar yerinde ziyaretler gerçekleştirilerek hedef alıcılarla birebir temas sağlanmalı ve satış sonrası destek hizmetleri göz ardı

edilmemelidir. Lojistik planlamada ise navlun maliyetleri ve teslimat süreleri dikkate alınmalı, stok yönetimi etkin biçimde yapılmalıdır.

Sonuç olarak, Gabon'daki inşaat malzemeleri sektörü, Türk ihracatçıları için orta ve uzun vadede büyüme potansiyeli taşıyan, stratejik ve dinamik bir pazardır. Yerel gereksinimlere duyarlı, kaliteli ve uygun fiyatlı ürünlerle desteklenen sürdürülebilir ihracat politikaları, bu pazarda başarılı olmanın anahtarı olacaktır.

10. Yararlı Adresler

- [Ticaret Bakanlığı Gabon Ülke Sayfası](#)
- [Resmi Hükümet Portalı](#)
- [Gabon Yatırım Teşvik Ajansı](#)
- [Gabon İş Federasyonu](#)
- [Gabon Stratejik Yatırımlar Fonu](#)
- [Discover Gabon](#)
- [Nkok Özel Ekonomik Bölgesi](#)
- [Gabon Gümrük İdaresi](#)
- İhale İlanları için [Yerel ilanlar](#), [AFDB](#), [Dünya Bankası](#)
- Yatırım Fırsatları için [ANPI Investment Opportunities](#)
- [CEMAC Gümrük Tarifesi](#)
- [Sektörel Firma Listeleri](#)
- [Muhasebe Firmaları](#)
- [Avukatlar](#)

11. Kaynakça

- Dünya Ticaret Örgütü, Ticaret Politikası İncelemesi: Orta Afrika Ekonomik ve Para Topluluğu (CEMAC), (2023)
- Ticaret Bakanlığı İstatistik Bilgi Sistemi
- Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC) -Trade Map-